ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

กระบวนการกำหนคนโยบายของเทศบาล

ตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

ร.ต.อ. ฤชุพงศ์ พรหมประกาย

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

อาจารย์ อโณทัย วัฒนาพร ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฏฐ์ ชพานนท์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้คือ 1.) เพื่อศึกษาโครงสร้างอำนาจในเขต เทศบาลตำบลช้างเผือก 2.) เพื่อศึกษากระบวนการกำหนดนโยบายในเขตเทศบาลตำบลช้างเผือก ว่าผู้กำหนดนโยบายที่แท้จริง คือ กลุ่มชนชั้นนำ หรือประชาชน 3.) เพื่อศึกษาเกณฑ์การตัดสิน นโยบายว่า ดำเนินไปโดยอาศัยเกณฑ์สมเหตุสมผลทางเศรษฐศาสตร์ หรือเกณฑ์ความเป็นไปได้ ทางการเมือง ทั้งนี้ ได้ตั้งสมมติฐานเอาไว้ว่า 1.) กระบวนการกำหนดนโยบายของเทศบาลตำบล ช้างเผือก ดำเนินไปโดยความเห็นของชนชั้นนำมากกว่าของประชาชน 2.) เกณฑ์การตัดสินนโยบาย ของเทศบาลตำบลช้างเผือกเป็นไปตามเกณฑ์ความเป็นไปได้ทางการเมืองยิ่งกว่าเกณฑ์ความสมเหตุ สมผลทางเศรษฐศาสตร์

สำหรับระเบียบวิธีวิจัย งานชิ้นนี้อาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ได้ทำการสัมภาษณ์ลึก สมาชิกสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี เทศบาลตำบลช้างเผือก จำนวน 12 คน รวมทั้งสัมภาษณ์ ครอบคลุมถึงข้าราชการบางท่านในฐานะผู้ให้ข่าวคนสำคัญ ประกอบไปกับการวิเคราะห์เอกสาร และการสังเกตการณ์

จากการศึกษาพบว่า ประการแรก กลุ่มที่เข้าไปครอบครองอำนาจชอบธรรมของเทศบาล ตำบลช้างเผือกชุคปัจจุบัน (พ.ศ.2542 – 2545) มีอยู่ด้วยกัน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาพัฒนา ซึ่งมี จำนวนที่นั่งมากที่สุด และได้รับตำแหน่งฝ่ายบริหาร กับกลุ่มพลังช้างเผือก ซึ่งเป็นฝ่ายค้าน ประการ ที่สอง ผู้กำหนดนโยบายที่แท้จริงของเทศบาลตำบลช้างเผือก ก็คือชนชั้นนำ ซึ่งในที่นี้หมายถึงกลุ่ม ที่เข้าไปครอบครองอำนาจชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มประชาพัฒนา ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร ส่วน ประชาชนนั้น ถือได้ว่ามีบทบาทน้อยมาก ประการที่สาม การตัดสินนโยบายของเทศบาลตำบล ช้างเผือกมีลักษณะของการผสมผสานของทั้งสองเกณฑ์ คือเกณฑ์สมเหตุสมผลทางเศรษฐศาสตร์ และเกณฑ์ความเป็นไปได้ทางการเมือง ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้อีกว่า ผลการศึกษาประการที่สองยืน ยันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ขณะที่ผลการศึกษาประการที่สาม กลับแย้งสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าแท้ ที่จริงแล้ว การตัดสินนโยบาย มิได้ถือเพียงเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเพียงเกณฑ์เคียว หากแต่คือทั้งสอง เกณฑ์ประกอบกันไป

Independent Study Title

The Policy Making Process of Tambon Chang Phueak

Municipality, Chiang Mai Province.

Author

Pol. Capt. Ruchpong Prompraguy

M.A.

Political Science

Examining Committee

Lect. Anothai Vattanaporn Asst. Prof. NatChaparnond Asst. Prof. Pairat Trakarnsirinot Chairman Member Member

Abstract

The purpose of this study were 1) To study power structure of Tambon Chang Phueak Municipality area, 2) To identify policy making process of Tambon Chang Phueak Municipality based upon elite group or people in the area, and 3) To identify policy decision criteria based upon economic rationality or political feasibility. The hypothesis were 1) Policy making process of Tambon Chang Phueak Municipality was based upon elite group rather than people. 2) Chang Phueak policy decision making criteria were based upon political feasibility rather than economic rationality.

The study was qualitative research conducted by in-depth interviewing 12 members of Chang Phueak Municipality and Mayors, Municipal's mayor. Furthermore, members of Tambon Chang Phueak Municipality and some top bureaucrats were interviewed as key informant. Review literature and observation were also implied.

The study found that first, in 1990-2002 Prachapatana was authority and took action as administrator and Palang Chang Phueak groups was opposition. Secondly, Prachapatana, an elite group played dominant role in policy making while people played a minority role. Policy making process was integrated both economic criteria and political feasibility as hypothesis issue. The second finding confirmed that of the first hypothesis but the third one rejected the second hypothesis. Tambon Chang Phueak policy decision making was not determined by only one criterion, but by both criteria integration.